



Den 27. juni 2023

## Anbefalinger til smittebeskyttelsesmodel til håndtering af COVID-19 og fugleinfluenza i relation til minkproduktion

Veterinærmyndighederne har genbesøgt krav og anbefalinger til smittebeskyttelse og niveauet af overvågning for COVID-19 i mink i minkbesætninger i Danmark på baggrund af vurderinger fra Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA), Dansk Veterinær Konsortium og Statens Serum Institut, og i samarbejde med sundhedsmyndighederne (Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen). Formålet med genbesøget er at vurdere om gældende krav og anbefalinger til pelsdyrvirksomheder skal justeres i lyset af udviklingen i COVID-19 pandemien. Anbefalinger til tiltag og ændringer ift. tidligere model fremgår nedenfor. Revideret udkast til bekendtgørelse om COVID-19 i pelsdyr vil i forlængelse af anbefalingerne blive sendt i høring primo juli 2023.

Veterinærmyndighederne har desuden vurderet behov for tiltag til smittebeskyttelse og niveauet af overvågning for højpatogen fugleinfluenza (HPAI) i mink på baggrund af en vurdering fra Dansk Veterinær Konsortium. Anbefalinger til tiltag fremgår nedenfor. Tiltagene kræver ikke bekendtgørelsesændringer.

### Krav

#### Overvågningsprogram

I forhold til COVID-19 udtages prøver fra mink (svælgsvaberprøver) i tre situationer. Formålet med overvågningen er at identificere smitte med COVID-19 hos dyrene med henblik på konkret håndtering af smittede besætninger og at identificere de fundne virusvarianter.

#### Løbende overvågning:

Avleren udtager svælgsvaberprøver fra op til 5 døde mink hver tredje måned. Hvis der påvises SARS-CoV-2 virus i disse prøver, vil det give anledning til at mistænke besætningen for at være smittet med COVID-19. Mistanken skal efterprøves ved udtagning af 15 svælgsvaberprøver fra levende mink til afklaring af, om virus stadig er tilstede i de levende mink. Virksomheden bliver sat under offentligt tilsyn, indtil mistanken enten er be- eller afkræftet.

Der er tale om en tilpasning af overvågningen til erstatning for det tidligere program med udtagning af 60 prøver ugentligt, som ophørte pr. 31. marts 2023.

#### Undersøgelse før pelsning:

Avleren udtager svælgsvaberprøver fra 15 levende mink maksimalt 10 dage forud for aflivning med henblik på pelsning eller af 15 mink i forbindelse med aflivning med henblik på pelsning. Der skal foreligge et negativt prøvesvar for SARS-CoV-2 virus, inden kroppene flyttes til pelseri.

Der er tale om et nyt tiltag.

#### Indikation på sygdom/mistanke om smitte med COVID-19 i minkbesætningen:

Avleren skal kontakte sin praktiserende dyrlæge til afklaring af mistanke om smitte (anmeldepligt). Hvis den praktiserende dyrlæge ikke kan afvise mistanken om COVID-19, skal Fødevarestyrelsen kontaktes med henblik på udtagning af prøver fra mink til undersøgelse for SARS-CoV-2 virus.

Dette følger af de eksisterende regler for håndtering af mistanke om smitte med anmeldtepligtige sygdomme.

**Indikation på sygdom/mistanke om smitte med fugleinfluenza (HPAI) i minkbesætningen:**

Avleren skal kontakte sin praktiserende dyrlæge til afklaring af mistanke om smitte (anmeldepligt). Hvis den praktiserende dyrlæge ikke kan afvise mistanken om fugleinfluenza (HPAI), skal Fødevarestyrelsen kontaktes med henblik på udtagning af prøver fra minkene til undersøgelse for HPAI. Ved indikation af/mistanke om smitte i besætningen med anden anmeldepligtig sygdom, f.eks. mistanke om COVID-19, udtages ligeledes prøver til undersøgelse for HPAI.

Der er tale om en videreførelse af eksisterende regler om anmeldepligt, men tiltaget med udtagning af prøver til undersøgelse for HPAI er nyt.

**Smittebeskyttelsesplan**

Alle avlere skal sikre, at der udarbejdes en smittebeskyttelsesplan for besætningen. Formålet er at forebygge og modvirke smittespredning til og fra besætningen. Planen skal indeholde følgende elementer:

- Antal af personer med adgang til virksomheden begrænses mest muligt, og der føres fortegnelse over besøgende i virksomheden.
- Retningslinjer for, hvordan det sikres, at personer, der kommer i virksomheden, ikke har symptomer på eller er smittet med COVID-19.
- Håndvask med sæbe efterfulgt af hånddesinfektion, som minimum ved indgang og udgang fra virksomheden.
- Tøjskifte til og fra virksomheden, samt håndtering af brugt arbejdstøj.
- Fodtøjskift eller vask og desinfektion af fodtøj.
- Bad for alle med adgang til besætningsområdet. Badet foretages ved udgang af virksomheden efter endt arbejde.
- Brug af værnemidler:
  - i raske besætninger: kirurgisk maske og visir eller beskyttelsesbriller
  - i besætninger, der er mistænkt for at være eller er smittede: FFP3 maske og tætsiddende beskyttelsesbriller.
- Kursus i hygiejne og korrekt brug af værnemidler.
- Andre dyr der færdes i virksomheden, skal holdes inden for dette område. Dyr der holdes uden for virksomheden skal ikke have adgang til virksomheden.

Etablering og overholdelse af smittebeskyttelsesplanen vurderes at have effekt både i forhold til at undgå smitte med COVID-19 og fugleinfluenza

Der er tale om en videreførelse af eksisterende krav.

**Rengøring og desinfektion**

Krav om rengøring og desinfektion af udstyr, inden det flyttes fra/til anden virksomhed (maskiner, værktøj o. lign.).

Der er tale om en videreførelse af eksisterende krav.

**Svælgsvaberprøver**

Undersøgelse af svælgsvaberprøver fra 60 mink for SARS-CoV-2 virus ved hver indførsel til Danmark. Der er tale om en videreførelse af eksisterende krav.

**Begrænsning af personers adgang til besætningsområdet**

Afhentningspladser for døde mink til pelsning eller til bortskaffelse skal placeres, så afhentning kan ske, uden chauffør/pelseri-personale får adgang til besætningsområdet.

Der er tale om en videreførelse af eksisterende krav.

**Udbrud af COVID-19 eller fugleinfluenza i minkbesætning**

Håndtering af en minkbesætning, som er smittet med COVID-19 eller fugleinfluenza:

- Besætninger, der er mistænkt for, eller som konstateres smittet med COVID-19 eller fugleinfluenza (HPAI), pålægges et offentligt tilsyn.

**Aflivning af mink**

- COVID-19: Fødevarestyrelsens aktuelle vurdering er, at der i den nuværende situation ikke er et fagligt grundlag for at påbyde aflivning af pelsdyr smittet med COVID-19 (vurdering foretaget i juni 2023). Hvis situationen ændrer sig, f.eks. ved, at der ses nye varianter af COVID-19 af betydning for folkesundheden, eller at sygdommen på anden vis bliver bekæmpelsespligtig i EU eller som følge af anbefalinger fra Verdensorganisationen for Dyresundhed (WOAH), vil Fødevarestyrelsen revurdere håndteringen af en smittet pelsdyrvirksomhed.
- HPAI: Fødevarestyrelsen foreslår, at minkene i virksomheden påbydes aflivet og bortskaffet, hvis der konstateres smitte med HPAI. Formålet er at minimere risikoen for videre udvikling af influenzavirusvarianter med et øget zoonotisk potentiale og som led i den almindelige bekæmpelse af fugleinfluenza. Virksomheden skal rengøres og desinficeres, før nye mink kan indsættes. Retningslinjerne for rengøring og desinfektion samt henstand af gødning/gylle følger de samme principper som for fjerkræbesætninger, der rammes af fugleinfluenza.
- Fødevarestyrelsen arbejder på at etablere det fornødne statsstøttegrundlag i relation til afholdelse af udgifter, herunder udbetaling af erstatning mv. forbundet med påbud om aflivning mv. ved HPAI.

**Kontrol af krav**

Kravene vil være genstand for Fødevarestyrelsens kontrol i besætningerne. Ud over den almindelige stikprøvebaserede basiskontrol vil alle minkbesætninger modtage et kontrolbesøg årligt i 2023 og 2024. Dette kontrolbesøg vil have fokus på smittebeskyttelse og hygiejne.

Kontrolbesøgene vil herudover have fokus på korrekt udtagning af svælgsvaberprøver fra mink og overholdelse af avlernes forpligtelser i medfør af gældende lovgivning om beskyttelse af pelsdyr, herunder blandt andet vedligehold af bygninger til begrænsning af indtrængning af skadedyr og vilde fugle.

Fødevarestyrelsen vil udarbejde et koncept for vejledning og kontrol af avlernes forpligtelser i relation til beskyttelse mod skadedyr, herunder vilde fugle.

Der er tale om en videreførelse af eksisterende tiltag med et øget fokus på elementer i kontrollen af betydning for HPAI.

## Anbefaling

Retningslinjer for test af personer, der arbejder i virksomheden:

- Antigentest før arbejdsdagen på en minkfarm påbegyndes og en ugentlig PCR-test

Retningslinjer for, at personer, der har været i en rask, mistænkt eller smittet virksomhed med pelsdyr eller på et pelseri, ikke gives adgang til virksomheden inden for de første 24 timer, efter kontakten ophørte.

Der er tale om en videreførelse af eksisterende anbefaling.

## Ændringer i forhold til krav vedr. COVID-19 indført i januar 2023

### Overvågning

Det tidligere overvågningsprogram bestående af udtagning af ca. 60 prøver fra mink om ugen bortfaldt i april 2023. Baggrunden er, at EU-overvågningsprogrammet fastsat i Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) nr. 2021/788 ophørte med udgangen af marts 2023. Kommissionens beslutning om ikke at forlænge EU-overvågningsprogrammet skete på baggrund af en vurdering fra EU's Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) om, at overvågning på nuværende tidspunkt ikke længere bør have tidlig påvisning af SARS-CoV-2 til formål, men i stedet sigte på at bekræfte en evt. mistanke og håndtere smittede besætninger. Der foreslås et alternativt nationalt overvågningsprogram som beskrevet ovenfor.

### Øvrige krav

Krav om undersøgelse af prøver fra 60 mink inden flytning mellem virksomheder i Danmark bortfalder.

Krav om isolation af nyankomne pelsdyr i virksomheden, indtil resultatet af analyser for SARS-CoV-2 foreligger, bortfalder.

## Nye tiltag i forhold til HPAI

Det årlige kontrolbesøg med fokus på smittebeskyttelse, som videreføres fra tidligere model, udvides til også at have fokus på, at avlerne overholder de gældende regler om beskyttelse af pelsdyr, herunder blandt andet vedligehold af bygninger til begrænsning af indtrængning af skadedyr og fugle.

Der vil ved indikation af/mistanke om smitte i besætningen med en anmeldepligtig sygdom, f.eks. COVID-19, blive udtaget prøver til undersøgelse for fugleinfluenza (HPAI) hos minkene.

Fødevarestyrelsen arbejder på at etablere det fornødne statsstøttegrundlag for at få muligheden for at gøre HPAI i mink bekæmpelsespligtig i Danmark, dvs. at Fødevarestyrelsen meddeler påbud om aflivning, hvis mink konstateres smittet med fugleinfluenza.